

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๕๐

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ ในประเทศยังมีไม่เพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกและความรวดเร็วแก่การจราจรและการขนส่งอันเป็นอุปสรรคต่อความเจริญและการพัฒนาประเทศ สมควรจัดตั้งการทางพิเศษแห่งประเทศไทยขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่ในการสร้างทางพิเศษเพื่อแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวได้เร็วยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“ทางพิเศษ” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดสร้างขึ้นใหม่ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้พื้นดิน เหนือพื้นพื้นดินหรือพื้นน้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจราจรเป็นพิเศษ และหมายความรวมถึงทางซึ่งใช้สำหรับรถรางเดี่ยวหรือรถใต้ดิน สะพาน อุโมงค์ เรือสำหรับขนส่งรถข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขนส่งรถ ทางเท้า ที่จอดรถ เขตทาง ไหล่ทาง เขื่อนกันน้ำ ท่อทางระบายน้ำ กำแพงกันดิน รั้วเขต หลักระยะสัญญาณจราจร

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๓

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เครื่องหมายจราจร และอาคารหรือสิ่งอื่น อันเป็นอุปกรณ์เกี่ยวกับงานทางพิเศษ

“รถ” หมายความว่า รวมถึงล้อเลื่อนด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานการทางพิเศษแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้ว่าการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้จัดตั้งหน่วยงานการทางพิเศษขึ้น เรียกว่า “การทางพิเศษแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า กทพ. และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) สร้างหรือจัดให้มีด้วยวิธีการใด ๆ ตลอดจนบำรุงและรักษาทางพิเศษ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

---

(๒) จัดดำเนินการหรือควบคุมธุรกิจอันเกี่ยวกับการขนส่งโดยรถรางเดียวและรถใต้ดิน

(๓) ดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทางพิเศษ

ข้อ ๓ ให้ กทพ. ตั้งสำนักงานใหญ่ในนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี และจะตั้งสาขาสำนักงานชั้น ๓ ที่ใดก็ได้

ข้อ ๔ ทุนของ กทพ. ประกอบด้วย

(๑) เงิน หรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาล หรือบุคคลอื่น

(๒) เงิน ซึ่งได้มาตามข้อ ๖ (๕) หรือ (๖)

ข้อ ๕ เงินสำรองของ กทพ. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองเพื่อขาดและเงินสำรองอื่นตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

ข้อ ๖ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ ๒ ให้ กทพ. มีอำนาจ

(๑) สร้าง ซ่อ จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซ่อ แลกเปลี่ยน ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของ กทพ.

(๒) ซ่อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่าซ่อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง หรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ

(๓) วางแผนสำรวจ ออกแบบเกี่ยวกับการสร้างหรือขยายทางพิเศษ

(๔) เรียกเก็บค่าผ่านทางพิเศษ และค่าบริการในการใช้รถที่เคลื่อนโดยรางเดี่ยวหรือรถใต้ดิน

(๕) กู้ยืมเงินหรือลงทุน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการทางพิเศษแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินเก้าคน ทั้งนี้ไม่รวมผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

ข้อ ๘ ผู้ซึ่งจะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ว่าการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และมีความรู้ความจำเจนเพียงพอเกี่ยวกับการบริหาร วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ การผังเมือง เศรษฐศาสตร์ การคลัง หรือนิติศาสตร์

ข้อ ๙ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ จะเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการ มิได้

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กทพ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กทพ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น

(๒) เป็นพนักงาน เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๑๐ ให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่สำหรับกรรมการนั้นในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการดังกล่าวออกจากตำแหน่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก ถ้าไม่อาจหาจำนวนหนึ่งได้ ก็ให้กรรมการซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปมีจำนวนมากกว่า

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๑๐ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๘ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๙

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการแทนได้ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งตามวาระของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งตนแทน

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กทพ. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการประชุม
- (๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ

(๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจัดแบ่งส่วนงานหรือวิธีปฏิบัติงาน

(๕) กำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน หรือค่าจ้างของพนักงานหรือลูกจ้าง

(๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(๗) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจ่ายค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น

(๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ กทพ.

(๑๐) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าผ่านทางพิเศษ

(๑๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับค่าบริการในการใช้รถรางเดี่ยวหรือรถใต้ดิน

ฉบับพิเศษ หน้า ๘๓

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ระเบียบหรือข้อบังคับวิธีปฏิบัติงานตาม (๔) ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๓ ให้มีผู้ว่าการหนึ่งคนโดยคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง

ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด และพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๘ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๔ หรือคณะกรรมการให้ออก

มติให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่ง ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากผู้ว่าการ

การแต่งตั้ง การกำหนดอัตราเงินเดือน หรือการให้ออกจากตำแหน่งตามข้อนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้จะเป็นผู้ว่าการมิได้

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับ กทพ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กทพ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียง

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่
กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น

- (๒) เป็นข้าราชการประจำ
- (๓) เป็นผู้มั่งคั่งแห่งการเมือง
- (๔) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่ กทพ.
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด
ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดย
ประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๑๕ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการให้เป็นไปตามอำนาจ
หน้าที่ของ กทพ. ตามนโยบาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของคณะ
กรรมการ และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง

ข้อ ๑๖ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ถด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง
ลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ตามระเบียบหรือข้อ
บังคับของคณะกรรมการ แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างตั้งแต่
ตำแหน่งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่า
ขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบวิธีปฏิบัติงานของ กทพ. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำในนามของ กทพ. และเป็นผู้กระทำแทน กทพ. เพื่อการนี้ ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับตามข้อ ๑๒ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน กทพ. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัปดาห์นั้น

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งผู้ว่าการว่างลงในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนผู้ว่าการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการ แล้วแต่กรณี และให้นำข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่าการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเดียวกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๒๐ ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างได้รับโบนัสตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๒๑ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ ๒๒ ให้รัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดทางพิเศษที่จะสร้างหรือขยาย

การกำหนดทางพิเศษตามวรรคหนึ่งให้ระบุท้องที่ที่ทางพิเศษผ่านและให้มีแผนที่แสดงแนวทางที่ประสงค์จะสร้างหรือขยายด้วย

ข้อ ๒๓ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดการสร้างหรือขยายทางพิเศษ และปรากฏว่าจำเป็นต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ใด ให้ออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้นๆ

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามความในวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยทางหลวงในส่วนที่ว่าด้วยการเวนคืน

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

อสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวงมาใช้บังคับโดย
อนุโลม เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒๔ เมื่อได้มีการออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหา-
ริมทรัพย์ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แล้ว ให้เจ้าหน้าที่
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์และผู้มีสิทธิได้รับค่าทำขวัญทำความ
ตกลงกันในเรื่องค่าทำขวัญ ถ้าไม่เป็นที่ตกลงกันได้ ให้เจ้าหน้าที่
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์กำหนดค่าทำขวัญ ผู้มีสิทธิได้รับค่า
ทำขวัญจะรับชำระหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับค่าทำขวัญ
ไม่ยอมรับชำระ ให้เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์นำเงินไป
วางต่อศาล ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทำขวัญจะขอรับเงินนั้นจากศาล
เมื่อใดหรือไม่ก็ได้

การที่ผู้มีสิทธิได้รับค่าทำขวัญรับชำระค่าทำขวัญแต่ยังไม่
ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าทำขวัญที่เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหา-
ริมทรัพย์กำหนด หรือรับหรือไม่รับเงินค่าทำขวัญที่เจ้าหน้าที่
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์วางไว้ต่อศาล ไม่ตัดสิทธิผู้มีสิทธิได้รับ
ค่าทำขวัญที่จะฟ้องเรียกเงินส่วนที่ตนเห็นว่าควรจะได้รับภายใน
หนึ่งปีนับแต่วันที่ตนรับเงินค่าทำขวัญจากเจ้าหน้าที่เวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ หรือวันที่เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

วางเงินค่าทำขวัญต่อศาล แล้วแต่กรณี ในกรณีศาลพิพากษาให้
เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ชำระเงินเพิ่มขึ้น ให้ผู้มีสิทธิ
ได้รับค่าทำขวัญได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีใน
เงินนั้น ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ใช้
บังคับ

การที่ผู้มีสิทธิได้รับค่าทำขวัญฟ้องคดียังศาลตามวรรคสอง
ไม่เป็นเหตุให้การครอบครอง การใช้ การรื้อถอนอสังหาริมทรัพย์
การสร้างหรือขยายทางพิเศษต้องสะดุดหยุดลง

เมื่อได้มีการชำระค่าทำขวัญแก่ผู้มีสิทธิได้รับค่าทำขวัญ
หรือได้มีการวางเงินต่อศาลแล้ว ให้เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริม-
ทรัพย์มีอำนาจเข้าครอบครอง ใช้ และรื้อถอนอสังหาริม-
ทรัพย์นั้นได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
อสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ในกรณีนี้
เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่มีสิทธิเรียกร้องค่า
เสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ให้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่
ที่คิดว่าจะเวนคืนเพื่อสร้างหรือขยายทางพิเศษ และรัฐมนตรีได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดทางสายนั้นเป็นทางที่มี
ความจำเป็นต้องสร้างหรือขยายโดยเร่งด่วนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือ กทพ. มีอำนาจครอบครองใช้ รื้อถอนอสังหาริมทรัพย์ สร้างหรือขยายทางพิเศษนั้นได้ โดย ให้ชดใช้ค่าเสียหายในส่วนที่ได้เข้าครอบครองหรือรื้อถอน อสังหาริมทรัพย์แก่เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นใน อสังหาริมทรัพย์นั้น และให้นำข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในอายุ ของพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่การสร้างหรือขยายทางพิเศษผ่านแดน แห่งกรรมสิทธิ์เหนือพื้นดินหรือใต้พื้นดินของบุคคลอื่นโดย ไม่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนด แนวทางพิเศษนั้น และให้ กทพ. มีอำนาจเข้าดำเนินการที่ จำเป็นในอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ แต่ต้องใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ มีสิทธิก่อนเข้าดำเนินการดังกล่าว

การกำหนดและการชำระค่าเสียหายตลอดจนการเข้าดำเนินการในอสังหาริมทรัพย์นั้น ให้นำความในข้อ ๒๔ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ไม้อาจติดต่อกับเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นในอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้เจ้าหน้าที่เวนคืน

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

อสังหาริมทรัพย์ หรือ กทพ. ปิดแจ้งความไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ และ ณ ที่ว่าการอำเภอซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้ระบุจำนวนเงินค่าเสียหายหรือค่าทดแทนซึ่งเจ้าของผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นในอสังหาริมทรัพย์นั้นมีสิทธิจะได้รับไว้ด้วย รวมทั้งกำหนดเวลาที่เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือ กทพ. จะเข้าครอบครอง ใช้ และรื้อถอนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันปิดแจ้งความ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือ กทพ. มีอำนาจเข้าครอบครอง ใช้ และรื้อถอนอสังหาริมทรัพย์ สร้างหรือขยายทางพิเศษนั้นได้ โดยไม่ต้องนำเงินค่าเสียหายหรือเงินค่าทดแทนวางศาล

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ กทพ. สร้างหรือขยายทางพิเศษตามข้อ ๒๖ ผู้ใดจะสร้างโรงเรือนหรือสิ่งอื่นใดทางพิเศษที่อยู่เหนือพื้นดินหรือเหนือทางพิเศษที่อยู่ใต้พื้นดินก็ให้กระทำได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก กทพ. การอนุญาตนั้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ กทพ. กำหนด

โรงเรือนหรือสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้ กทพ. มีอำนาจรื้อถอนหรือทำลายตามควรแก่กรณี โดยไม่ต้องจ่ายค่าทดแทน

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างโรงเรือนหรือสิ่งอื่นหรือปลูกต้นไม้หรือพืชผลอย่างใด ๆ ในทางพิเศษ หรือเพื่อเชื่อมติดต่อกับทางพิเศษ เว้นแต่ผู้ซึ่งดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคซึ่งมีความจำเป็นต้องปกเสาพาดสาย หรือวางท่อเพื่อข้ามหรือลอดทางพิเศษ ให้ขออนุญาตและทำความตกลงกับ กทพ. เสียก่อน จึงจะกระทำการนั้นได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ เหตุลักษณะของงาน หรือในเรื่องค่าเช่า ให้เสนอรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

โรงเรือนหรือสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือต้นไม้หรือพืชผลที่ปลูกขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้นำข้อ ๒๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ให้ทางพิเศษอยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจร

ข้อ ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทางพิเศษ อันอาจเป็นอันตรายแก่รถหรือบุคคลซึ่งใช้ทางพิเศษ

ข้อ ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือขยายทางพิเศษ และการบำรุงรักษา การป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ทางพิเศษ ให้ กทพ. มีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้

เป็นการชั่วคราวซึ่งอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใดที่มีใช้โรงเรียนซึ่งคนอยู่อาศัย หรือประกอบธุรกิจ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์นั้น เป็นการจำเป็นสำหรับการสร้างหรือขยายทางพิเศษ และการบำรุงรักษา การป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ทางพิเศษ

(๒) ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

(๓) หากการเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์มีความจำเป็นที่จะต้องรื้อถอนหรือทำลายสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีใช้โรงเรียนซึ่งคนอยู่อาศัย ก็ให้ กทพ. มีอำนาจรื้อถอนหรือทำลายสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวหรือตัดพินต้นไม้ได้ ทั้งนี้เท่าที่จำเป็น

ก่อนที่จะดำเนินการตาม (๓) ให้ กทพ. แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นอาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนด

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ถ้ามีความเสียหายเกิดแก่เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นในอสังหาริมทรัพย์เนื่องจากการกระทำของพนักงานและลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กทพ. ได้

ข้อ ๓๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กทพ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กทพ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินการได้

ข้อ ๓๔ ในการที่ กทพ. จะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้คณะกรรมการนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๓๕ ให้ กทพ. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามระเบียบของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๓๖ กทพ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) สร้างหรือขยายทางพิเศษ
- (๒) กู้ยืมเงินเกินสิบล้านบาท
- (๓) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๔) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาเกินห้าแสนบาท
- (๕) จำหน่ายทรัพย์สินที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเป็นสูญ

ข้อ ๓๗ ให้ กทพ. จัดทำงบประมาณประจำปี โดยแยกเป็นงบลงทุน และงบทำการสำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ข้อ ๓๘ รายได้ที่ กทพ. ได้รับ จากการดำเนินกิจการให้ตกเป็นของ กทพ.

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักรายจ่ายและจัดสรรเงินสำรองรวมทั้งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่อันจำเป็นในการขยายกิจการหรือลงทุนเพื่อสร้างทางที่ได้รับอนุมัติแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ถ้ารายได้มีไม่เพียงพอสำหรับรายจ่ายนอกจากเงินสำรอง และ กทพ. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ กทพ. เท่าจำนวนที่ขาด

ข้อ ๓๕ ให้ กทพ. ทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลของงานในปีที่ล่วงมาแล้ว และคำชี้แจง เกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะ จัดทำในภายหน้า

ข้อ ๔๐ ให้ กทพ. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่ เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภคแยกตามประเภทงานส่วนที่ สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่ แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามจริงและตามสมควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

ข้อ ๔๑ ให้ กทพ. จัดทำงบดุล บัญชีทำการและบัญชี กำไรขาดทุนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ข้อ ๔๒ ทุกปีให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่ง หรือหลายคนเพื่อสอบและรับรองบัญชีของ กทพ. เป็นปี ๆ ไป

ห้ามมิให้แต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กทพ. หรือผู้มีส่วนได้เสียใน การงานที่ กทพ. จัดทำ เป็นผู้สอบบัญชี

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๔๓ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี และเอกสารหลักฐานของ กทพ. เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถาม ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กทพ.

ข้อ ๔๔ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี และให้ กทพ. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงแล้ว แสดงงบบุคค บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้วภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้อง

ข้อ ๔๕ ให้พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษได้ตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

ข้อ ๔๖ ให้ กทพ. จัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานใน กทพ. และครอบครัว ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วยหรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกองทุนสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จบำนาญ การออกเงินสมทบในกองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์การ
สงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุน ให้เป็นไปตาม
ระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

ระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคสอง ให้ใช้บังคับได้เมื่อได้
รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๔๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนด

(๑) ทางพิเศษสายใดตลอดทั้งสายหรือบางส่วนที่ต้องเสีย
ค่าผ่านทางพิเศษ

(๒) ประเภทของรถที่ต้องเสียหรือยกเว้นค่าผ่านทาง
พิเศษ

(๓) อัตราค่าผ่านทางพิเศษ

ข้อ ๔๘ ให้พนักงานซึ่งผู้ว่าการแต่งตั้งให้มีหน้าที่เกี่ยวกับ
การเก็บค่าผ่านทางพิเศษมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เรียกเก็บค่าผ่านทางพิเศษตามประกาศของรัฐมนตรี

(๒) สั่งให้หยุดและตรวจสอบรถที่ผ่านหรือจะผ่านทาง
พิเศษ เพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บค่าผ่านทางพิเศษ

(๓) ออกคำสั่งให้บุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าผ่านทางพิเศษตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔๘ บุคคลใดใช้รถบนทางพิเศษที่กำหนดให้เก็บค่าผ่านทางพิเศษตามข้อ ๔๗ ต้องเสียค่าผ่านทางพิเศษตามประกาศของรัฐมนตรี

ข้อ ๕๐ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของ กทพ. หรือเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ซึ่งกระทำการตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ หรือข้อ ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๕๓ ผู้ใดหลีกเลี่ยงไม่เสียค่าผ่านทางพิเศษตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ ๕๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานซึ่งสั่งตามข้อ ๔๘ (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๕๕ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ประกาศของ คณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ รัฐมนตรีอาจสั่งให้ข้าราชการหรือ พนักงานเทศบาลผู้หนึ่งผู้ใดไปปฏิบัติงานในการทางพิเศษแห่ง ประเทศไทยอีกตำแหน่งหนึ่งได้ เมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าสังกัด

ข้อ ๕๖ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการจรรยาบรรณมาใช้ บังคับแก่การจรรยาบรรณในทางพิเศษโดยอนุโลม และให้รัฐมนตรี มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรการเพื่อรักษาความปลอดภัยและความสะดวกในการจรรยาบรรณในทางพิเศษออกไปจาก ที่บัญญัติไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการจรรยาบรรณ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๕๗ ให้พนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับพนักงานจรรยาบรรณหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ว่าด้วยการจรรยาบรรณเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ในทางพิเศษ ยกเว้นอำนาจเปรียบเทียบคดี

ข้อ ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามความใน ข้อ ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๕๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐๐

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ข้อ ๖๐ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัน
ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ